

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy kóra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő

Koncz Ákos.

Kiadó s laptulajdonos.

Kutasi Imre

Beosztás: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).

Postahivatal: Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).

Hirdetéseket a legmeresebb árak mellett vétetnek.

Egyes szám 4 kr.

Népünk egy rossz szokása.

— Ajánlván rendőrségünk figyelmébe. —

Debreczen, július 15.

„Vessétek le a haragot, a hirtelen felgerjedést, a káromlást és beszéleteknek tisztátalanságát a ti szótokból. Pál apostol leveléből.

(K.—cz.) A magyar ember szomorú nevezetességre tett szert egy megszokott bűnével: a káromkodással.

Ugy szólván vele születik a káromkodásra való hajlam, mely évről-évre erősödik benne s mikorára felnőtt szokásává válik, melytől nem tud megszabadulni haláláig.

A történelem tanulsága szerint ez a rossz szokása meg volt népünknek már évszázadokkal ezelőtt úgy, hogy királyaink szigorú törvényeket hoztak azok megbüntetésére, kik gonosz és istenkáromló beszédekkel botránkoztatták a jámborabbakat. A törvények nyelvük kivágásával büntették azokat, kik az Istent és égi hatalmasságokat káromkodások közt emlegették.

És ez a rossz szokás évszázadokon keresztül nem hagyta el a magyar embert sőt ez idő alatt egész szótárát állította egybe a legezifrább káromkodásoknak, melyeket más nyelven nem lehet visszaadni.

A gyermek már az anya téjjel szívja

magába ezt a lelket, kedélyt és szívet eldurvító gonosz szokást és elébb tud káromkodni, mint imádkozni. Megtanulja szülőitől, kik nem kimélik ártatlan gyermekeik füleit és mikor felcseperedik, versenyt káromkodik apjával, ki még nem ritkán meg is mosolyogja fia virtuskodását.

Mit várhatunk ezek után a gyermek-től? Semmit. Durvává, darabossá válik s úgy jókedvében, a söntésnél, vagy bánatában még a koporsónál is káromkodik. Káromkodik hajnalhasadáskor, lefekvéskor, ez a hálaadó imádsága s csak akkor csöndesedik le szilaj kedve, vagy oszlik el bánata, ha az égi szenteket lerántja trónusokról a földnek poráig.

Sajnálattal tapasztaljuk, hogy ez a gonosz szokás, a káromkodásra való hajlam nálunk is megvan Debreczenben. Még, még pedig nagy fokban. Utón-utfélen hallja az ember a pálinkától eltompult emberek káromkodásait, melyekkel botránkoztatják a járókelőket s ha egy pillanatra megáll például a kis-uj-utca szögletén, megszédül azoktól a gyalázatos beszédektől, melyek ott elhangzanak nem a szűr alatt, hanem a lehető legnyilvánosabban.

Vagy menjen ki bárki a piacra reggelente és tapasztalni fogja azon épületes beszédeket, melyeket ott Angot asszony utódai folytatnak. Atkozódások, káromkodások, mosdatlan és fajtalan beszédek egész sokaságával találkozunk ott és a jobb érületű ember undorral fordul el

azoktól, kikben egy szemernyi sincs a szívsebb hajlamaiból s csak a durvaságban találják vigasztalását gyarló lelküknek.

Maholnap jobb nevelésű nők nem járhatnak a köztereken, piacokon, mert a trágár beszédek, mocskolódások elriasztják őket onnan. És ami különösen szomorú, nálunk az alacsonyabb fokú álló nők épp úgy káromkodnak, mint a férfiak, sőt a tisztességtelen, obszérén beszédekben határozottan tulszárnyalják a káromkodó, de kevésbé fajtalan beszédű férfiakat,

Mivel azonban nincs a világon olyan baj, melyet ne lehetne vagy elmulasztani, vagy legalább orvosolni, erről a cunya szokásról is le lehetne apródonként kaptatni népünket. Én például súlyosan megbüntetném azt, ki az Istent káromolja vagy oly beszédeket folytat, melyek a jobb érületű embert undorral töltik el. A fenyefték üdvösen hatna s ha a káromkodók közül egy kettő elvenné büntetését, azt hiszem óvakodnának a többiek, legalább, nyílt utcákon, a város kellő közepén a jobb érületű polgárait megbotránkoztatni.

Azokat a kétes egziszcenciákat pedig, kik az utcaszögleteken pálinkától felduzzadt szederjes, bamba arczezal állanak, ki kellene tiltani a város központjából, mert így csak botránnyára vannak a járókelőknek.

Az utca közhely, hová ártatlan romlatlan szívű gyermeke is járnak. Az ő érdekében kívánatos különösen, hogy az

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

Már késő.

Bágyadtan hevert a süppedő, perzsa szőnyeggel borított pamlagon. Halovány madonna arczára reá borult a bánat emésztő fellege; szívet a boldogság utáni vágy, a mult visszavissza siró emlékei, a sötét, komor jövő szétfoszló kódán átható szerelem biztató sugarai tépdésik; lelkét nyomasztó, kínos nyugtalan-ság fogja el.

Szenvedő Madonná! Van e idegrázóbb, észbontóbb látvány egy szenvedő, szerelem és boldogság után sóvárgó szép nőnél? És Amália szép volt.

Ejfékete haja hullámosan omlott alá karcsu termetén, oly csábosan, észvesztően, mint a háborgó Balaton csillagtalan, sötét éjszakán felkorbácsolt hajjai. Hosszu, komor, fekete bársonyos pillái alól fel-fel csillan kelet ragyogó két gyémántja, a melyek tüze, káprázatos fénye boldogít és megemmisit, élet s öl, egyszerre. Gyógyító balzsam és élő gyilkos két lángoló szem; feneketlen, mint a forgó örvény; mélységes és rejtélyes, mint az occeán; elérhetetlen, mint a muló délibáb, mint az ég peremén alá hanyatló meteor; két csapongó láng, a melybe, ha valaki belenézett, megperzselte, elégette szívet, lelkét és ha csak megperzselte, bele nézett még egyszer mélyebben, hosszabban; hadd égjen el, gyönyör és kéjes hamvadás; két ragyogó jég csepp, a melyek megfagyaszadják a férfi lángoló vérét; két jég csepp, a melyekből hi-

deg, dermesztő fel fel villanó fényes sáv szök-déssel.

Abban a gyilkoló két nő szemben a pokol ölekezett a menyországgal; a gyehenna kinja váltakozott az éden kéj érzetével.

Gyötrő, lappangó titok emésztő bensejét; valami fáj kimondhatatlanul lelkének, és ő nem mondja senkinek: panaszos szó nem nyílik ajkairól: mosolylyal borítja mérhetlen fájdalmat, — a melyet ott rejteget szívének mélyében.

Könyvelt szemével elmálázva bámul maga elé, majd körülhordozza révedező tekintetét illatos budoárjának szőnyeges butorain, a kandalló apró szobrocskáin, — toalettasz-talkája csecebeccsén és keserű, fájó mosoly lebeg ajkain, — mint parányi, hánykodó lélekvesztő a szilaj, vihardulta, beláthatlan tengeren.

Tedig volt idő, a mikor az a hervadásnak induló halovány arcz kicsattanó, lángoló biborban ragyogott; a mikor bánatos szíve jövője boldogságáért remogott; a mikor szemében még a szerelem bódító tüze égett, a mikor ábrándos lelke gyönyörrel hallgatta az ártatlan kis madárkák bűbájoló énekét, a mikor még versenyt dalolt a csalóányok karával.

Ott lakott jó öreg szüleivel a Mecsek felhőkbe nyuló moh fűde szikláinak alján abban a csendes, — szegényes kis falucsakában.

Szegények, nagyon szegények voltak. Nádifedeles, kicsinyke roskadozó házikó volt mindenük. És ők boldogok voltak szegénységükben.

Szárnyesattogva jött a tavasz langy lehellete, a természet új életre ébredt, az illatos ibolya versenyre kelt a szerény igénytelen ne-felejtéssel.

Amália nagy leány lett. Jöttek a kérők sokan, nagyon sokan és Amália szíve nyugodt maradt. Nem dobbant hevesebben egyik kérés látára sem. Igéző, ellenállhatlan kedves-ségével, csábos, hófehér hattyu nyakán pihenő fejcsékeje „nem“-et intett, mosolygós, delejes szemét ráfüggesztette a szerelmes kérésre s a csalóánytól ellesett csicseregő hangjával a maga egyszerűségében felelt a bókoló dobogó szívű kérésnek:

— Ugyan, hiszen még leány sem voltam. De meg, minek hagyám itt a vadonban az én jó öreg szüleimet? Hát azért neveltek engem? Azért becéztek, dédelgettek, hogy most vénségükre magukra hagyjam? Aztán, hogy is illenek én magához? Vadgalamb aranyos kalitkában.

Es kaczagott hozzá, azzal az észbontó, kaczer gerlekaczagással, miköztt csókra, szerelemre csalogató, harmatfrissen hasad eperajkái közül vakító fehérséggel villogott ki két drága gyöngyfűzér.

Nem ismerte még a szerelmet, és nem akarta megismerni.

— Nincs szíve, — mondták rá — mert ha lenne, nem üzne ily gúnyt az érte rajongó bírásaért küzdő férfiakból.

Akkor tiszta, felhőtlen égboltozat volt élete, míg most . . .

Azt hitte, hogy ifjuságának felhőtlen, derűs tavaszi napjára sohasem borulat az alko-

emberi szenvedélyek eme szomorú áldozatai ne ácsorogjanak s ne káromkodjanak az utcák szögletein. A gyermek hamar tanul, hajlandó is a rosszra s sokszor a szülők kik gyermekeik szüleit otthon kimélik, kétségesve tapasztalják, hogy azok illetlen beszédekkel folytatnak és káromkodnak.

En nem csodálom, mert ha az a jó-nevelésű gyermek csak egyszer végig megy nálunk az utcán, olyan czíra káromkodásokat tanulhat meg, hogy ugyancsak s a kukra kell allaniok a szülőknek míg meg magyarrázzák neki a káromkodás rut és bünsz szokását.

A rendőrség igen jól tenné, ha az ilyen nyilvános istenkáromlókat, fajtalan beszédű és gyalázatos átkozódó lelkeket, — ha ugyan van lelkük az ilyeneknek azonnal bekisérné és szigorúan megbüntetné. Egy kis lecke bizonyára üdvös volna és a művelt nagy közönség megköszönné, ha fülei végre valahára tisztességesebb hangokat hallanának az utcákon.

Következtes szigorussággal habár lassan is, mégis lehetne valamit javítani népünk ezen gyalázatos szokásán.

Nincs okunk kételkedni, hogy ami erélyes, tapintatos rendőrségünk figyelemmel fogja kísérni ezt a napról napra jobban elhazapodó rossz szokást s előbb megintéssel, később ismétlődés esetén szigorú büntetéssel fogja azokat sújtani, kik akár istenkáromlásuk akár obszcén beszédükkel megbotránkoztatják a közönséget.

A munka fáradságos lesz, mert a meggyökösödött tövist nehéz kiirtani, de a nagyközönség megfogja köszönni ha nemesebb érzését a rendőrség veszi védelmébe.

Kancellárválság Németországban. Abból a hírből hogy Bülow, az új külügyi államtitkár is elkiséri a német császárt oroszországi útjára, Németországban, azt következtetik, hogy Hohenzollern herceg birodalmi kancellár viszsza lépése ősszel okvetlenül bekövetkezik. Min-

nyat fátyola. Pedig be alkonyodott. A szikrázó csillagok milliárdjai kísértetiesen libegnek az égboltozaton; a fénytelen hold sarlója észrevétlenül tünt el a fatyolszerű, kékes köd lepte hegység sötétlő tölgyei mögé. A fák galyain misztikusan surran át a langyos esti szellő, bódító illatával betöltve minden zugot. És a csendes, sötét éj, mint szótlan borongó fájdalom észrevétlenül lopódzott be szívébe, lelkébe. Haldokló szívében rettenetes, komor éjszaka van, és a félelmetes sötétségben nem képes átszűrődni a remény egy biztató rejtelmes sugara sem.

Milyen csodálatos érzés is az a — szerelem. Szívében mintha megmozdult volna valami kiolthatatlan vágy, egy nem létező utáni epedés, titokzatos sejtelen ébredett benne, forró vére arzába szökött, ideges remegés fogta el egész válóját.

A szenvedő, madonna arcu asszony lelke végigsuhant ifjú leánykorának kedves emlékei felett. Maga előtt látta azt a rozoga nádfedeleles házikót, a hol boldog gyermekkorát élte; maga előtt látta az ő imádatlalt körülrajongó jó édes anyját; de szét omlik látománya, mint a déli báb. A rideg való áll előtte.

Fájdalmas zokogás fogta el, könnyei pataként omlottak alá csipkés pongyoláján, teste remegett, lázban égett; az a rettenetes nagy fájdalom nem fért már szívébe, kitört, mint a bilincsre fűzött szabadság után vágyódó rab ezellájából, mint haragos villám a sötétlő fellegek mögül.

Érezte, hogy ő kereste az örvényt, a

den jel arra mutat, hogy Bülow van kiszemelve a német külpolitika önálló vezetésére és ezért lép most érintkezésbe a Németországgal szövetséges és barátságos viszonyban álló országok államfőivel és vezető diplomatáival. Tegnapelőtti bécsi kihallgatását és Goluhowszki-val folytatott beható érkezését, egy hó multán a szeptempertvári informatív ut fogja követni. Bülow mint volt római nagykövet, — etéggé ismeri a külpolitikának minden titkos rugóját.

A békekonferencia. Konstantinápolyban békekonferencia volt tegnap s az lesz holnap is, de hogy béke lesz-e, senki sem — tudja. A török minisztertanács hétfőn nem ért czélt, az az a török választ a nagyhatalmak közös jegyzékére e tanácsban meg nem állapították. A porta késelkedését jóra is, rosszra is magyarázzák. Némelyek úgy, hogy a szultán puhítani akarja a török közvéleményt, mások úgy, hogy katonai forradalomtól lehet tartani, ha Thesszaliát föladvák. E közben a török táborban kiütött a betegség, valami járvány, a télenység a rossz táplálkozás és esős időjárás miatt. Vajjon ez nem indítja e a szultánt gyorsabb elhatározásra? Ugy látszik, hogy nem, mert kötelességnek kell venni azt a török ajánlatot, — hogy negyven századot küld Krétába, a rend helyreállítására, hogy a mohamedán menekülteket birtokaikba visszahelyezhessék. A nagyhatalmak vonakodnak Törökországnak ezt az engedményt megadni, viszont a görögöknek is sok bajuk van menekülteikkel, a kik Krétából és Thesszaliából náluk kerestek oltalmat a Török ellen. Ezeknek a száma 40.000 ember és nincs nekik mit enniök, sőt már pénz sincs a melyen kenyeret lehetne nekik venni.

A sztrájk

A legnevezetesebb dolog jelenleg a sztrájk mindennütt. Angliában százezer gépmunkás szüntette meg a munkát s követeli a nyolcz órai munkaidőt. Néhány kisebb cég ezt meg is adta, de száznegyven nagyobb gyár szövetségre lépett a munkások követeléseinek megtagadására. A közmunka miniszter közbenjárását mindkét fél visszautasította: az angol

melyben most a szabadulás reménye nélkül tehetetlenül vergődik; érezte, hogy ő ásta meg önmaga sírját, hogy ő tépi ki könyörtelen kézzel szívének minden reményét, abban az örületes pillanatban, a midőn odadobta magát annak az embernek karjai közé, kit nem szeretett, kiről tudnia kellett hogy nem szerelemből emelte magához, ki nem odaadó hitvest, nem feleséget, de állatias ösztöneinek kielégítésére csak a nőt, az anyagot kereste és találta fel benne.

A kábító fény, a ragyogó csillogás elszédítették liliom tisztia lelkét, a húság pokoli szenvedélye elvakította, elvette eszét, hálába kerítette romlatlan szívét megfélekedett mindenről. a jövőbe nem tekintett, csak a jelent nézte, hogy kielégithesse nagyra vágyó álmait.

Ét a czéliját elérte. Minden vágya, minden kívánsága teljesült. Selyembe, bársonyba öltöztetik; százezreket érő drágaköves ékszerivel feltűnést kelt a legelőkelőbb körökben is; szalónja irigyelt találkozó helye a felső tizezernek, fogata ritkítja párját; fényben, pompában a legirigyeltőbb a világ előtt.

És a ragyogó fényben, a kábító elvek mámorában nem érezte szívében a tátongó űrt, de amikor elkápráztatott lelke már szinültig megtelt a gazdaság és hatalom nyújtotta élvezetekkel, nyugtalan epedő vágyódás szállta meg valami nem létezőért.

El, vissza vágyódott abba a nádfedele rozoga házikóba. Elvágyott ebből a kábító légkörből. Eldobná magáról a gyémántjait, gyön-

munkások 3,500.000 forint sztrájkpenztárral rendelkeznek. Az egész világ kíváncsi, hogyan fog ez végződni. Egy másik sztrájk Belgiumban van a bányákban, egy negyedik Sziléziában és a jágendorf folyamatszabályozásnál Aratósztrájk van Galicziában, Olaszországban Bologna kerül s imit-amott Magyarországon. Így bomlik a világ.

Országgyűlés.

Budapest, jul. 14.

A t. Ház mai ülésének elején befejeződött az a személyes természetű ügy, a mely tegnapelőtt Rakovszky egy nyilatkozata folytán keltezett és a tegnapi ülés elején folytatódott. Herczegh Ferencz, a kiről Rakovszky azt állította, hogy B a r t h a Miklós kegyelmi kérvényének aláírását politikai pozíciójára való utalással tagadta meg, tegnap már kijelentette, hogy a neki szájába adott szavakat nem mondotta. Honnét eredt az állítólagos nyilatkozat, arra nézve Herczegh Rakovszkyt Hentaller Lajoshoz utasította, a ki az ügyről egyik napilapban cikket irt. A mai ülés elején H e n t a l l e r Lajos a maga igazolására kijelentette, hogy ő cikkkét egyik ellenzéki e s t i l a p közleménye alapján irta meg, mely közlemény igazságát Herczegh meg nem czáfolta. Hentallernek ez a nyilatkozata újból való felszólalásra bírta Herczegh Ferenczet is, a ki viszont azt jelentette ki, hogy ő Hentallert még cikke megjelenése előtt figyelmeztette az illető lapközlemény valótlanságára; egyéb czáfolatot szükségesnek nem tartott. Hentallert előzőleg fel akarta egyébként világosítani a való tényállásról, ez azonban valami olyasmit válaszolt, hogy a cikket már megirta és meg nem változtathatja; szóval a cikk másnap reggel Herczegh felvilágosító készségének daczára is napvilágot látott. H e n t a l l e r Lajos még egyszer felállott, hogy meg nem védhető eljárását mégis motiválja, de sikertelenül. Herczegh mai beszéde végkép tisztázta az ügyet, a mely miatt igaztalanul támadták meg.

A czukoradó-javaslat vitáját ismét pap. a nemzeti párti Berger Ignác nyitotta meg.

gyeit, el a drága ruhákat itt hagyná a zanjongó várost, itt a káprázatos fényvel berendezett palotát, — csak azé lehetne, akit szeret.

A nagyuri élvezetektől kimerült lelke sívár, kietlen.

Tudja, hogy a jövő csak bánatot és szenvedést örömtelen, keserű napokat hoz, a hervadás, a megtörés ködös homályos napjait.

Bágyadt, könyes szemekének réveteg tekintetével mintha látta a távol, a látkatlan, fátyolos ködben a kísértő fényt, a derengő remény elhalványuló csillagát; valami szoktalan mélységet érez, szívében mintha felgyulna az a rég, rég nélkülözött mécs, érzi szívében a sajgó seb nyilaló, égető tűzét, az emésztő láng pezsgésbe hozza vérenek minden cseppjét, üt-e gyorsabban lüktet s kinoson vonalzó ajkain újra és újra kitör a keserves, visszafojthatlan zokogás, mialatt nesztelenül nyílt ki az ajtó.

Tibor délceleg alakja lön láthatóvá a két oldalt hajtott függöny mögött, halavány arcán mély barázdákat vont a szenvedés, fénylő szemeit körülhordozta a homályos teremben.

A fiatal asszony mint sebzett vad ugrott fel az arannyal átszótt lágy kerevetről, keble lázasan pihegett, szemében újra fellebogott a hamvadó zsarátnok, csipkés pongyolája fellebbent almavirág szín, gömbölyű vállairól, plasztikus termete felegyenesedett kitarva hófehér karjait, megfélekedve önmagáról borult keblére az ifjunak.

Tibor hevesen ölelte át az ingerlően

Utána Mezőssy Béla beszélt a szünetig. A szünet után Szentiványi Árpád, majd Lukács Gyula beszélt a javaslat ellen. Ez utóbbi a cukorprémium kérdéséhez ugyan mit sem szólt, annál kiméletlenebb éllel és izléstelen-séggel beszélt azonban a monarkia másik államáról. Utoljára is az elnöklő Szilágyi Dezső szigorú rendutasítás alakjában volt őt kénytelen figyelmeztetni, hogy a parlamenti illendőség és a jó izlés határát m e s s z e túllépte. H o c k János szólt utána röviden, elbocsájtva, hogy a s z a k é r t e l e m tekintélyével a javaslatához nem szólhat, a mi azonban nem akadályozza őt meg abban, hogy leczkét ne adjon a pénzügyminiszternek a közgazdasági politikából. Beszéde után az elnök a vita folytatását holnapra halasztotta.

Egyről-másról.

Küzdelem a létért.

Kinn járok az erdőn. — Ott, hol hárságak hajlanak le a törpe akác bokorra, tédet verő fűben ezernyi tarka-barka virág közt leheveredve hallgatom a madarak danóját.

Főlibem egy akácgyalyra fülemile röp-pen. Hallgatva húzza meg magát az ág tövében — néha tolla összeborzad, szárnyát fel-emeli, meg lebocsájtja, reszketve rázza meg kis fejét.

Aztán megszóllal, valami fájdalmas lassu nyögéssel, aztán mindég élesebben és egyszerű felzendül egy mennyei ének, egy hattyudal, párja veszett fülemile dala.

Olyan bűvös méla, tündéri akkordok, olyan fájó, sajgó, mintha minden szóba ezer ezer szív fájdalma lenne beleöntve.

Tompa, bugó hangok, mint a temetésének, majd egy csattanásra, a rigók vészfütyéből összefonva, fűzve risd fel, majd újra lelakad, egyre halkabbá lesz.

Amikor elhallgat, az utolsó hangnál valami hűll le az akácfa bokorba, valami madár volt, úgy esett le.

Párja vesztett fülemile volt az.

Mellettem a fű közt halk perczegés hallik. Parányi kis bogár panaszkodik, reptébe

szép asszonyt s a megadás szomorú hangjával mondta:

— Te édes, szenvedő Madonnám. Oh mint fáj látnom korai hervadásodat, látni téged a szenvedés golgotáján a gyűlölt férj árnyától kísérve; a te nyájas kepe, ébrenlétem álma; tudom, hogy szíved csak értem dobog, hogy gondolatod enyém, hogy szerelmed enyém; enyémnek tudom minden érzelmed; szenvedésed, örömid, minden az enyém; csak te, te vagy másé.

Fuldokló zokogás fojtotta el hangját: ajkai egy hosszú, hosszú néma csókba forrtak össze.

Tibor leborult Amália előtt, térdeit átkarolva, elcsukló hangon kérlete:

— Jöjj, velem. Elviszlek messze, messze, ahol a madár sem repül. Jöjj, oh jöjj velem, légy az én — mindenem, és én véremmel váltom meg minden boldog perczedet. Hagyj itt mindent, hagyd el a fényt a kísérteties arannyal; hagyd itt e drága szőnyegetek. Álmatlan szenvedésteljes éjszakáid e néma tanuit, kiolthatatlan szerelmem kárpótolni fog mindenért: szeretlek önmagaeért, szeretem lelkedet, szivedet csaklégy enyém, egyedül az enyém

Amália gyengéden bontakozott ki Tibor karjai közül, vissza támolygott a pamlagra s elhaló, fuldokló hangon mondta:

— Már késő. Szívem, lelkem a tiéd, testem azé, a gyűlötté. — Nem lehet, nem lehet. — Ne haragudj, bocsáss a te szenvedő madonnádnak. Kérlek, távozz, távozz, az Istenre kérék,

lebukva hátára esett, szárnya is összetört, nem tud felrepülni.

Küzködve próbál lábra állani, csonka szárnyával emelgeti magát és minduntalan visszahúll.

Közel a hangyaboj. Dühös vérevő hangyák laknak benne. Behallik hozzájuk a kis bogár segélyhívó szava.

Kimennek — segíteni. Segíteni a meghalásnál.

Ott az a parányi bogár megeszti veszedelmét, hallja a hangyák szisszenését. Átfog egy fűszálat, látszik összedi minden erejét, hogy felkaphasson rá.

És sikerül.

A fűszálon egy nagyobb bogár ül. Tiszszerte nagyobb, százszorta erősebb, máskor futva menekülne tőle, de most felkapaszkodik mellé.

Halk czinczogása mintha kéréne, engedje felmászni ne hagyja elveszni.

De az kegyetlen. Dühösen taszítja meg, s a szegény kis bogár újra lebukik a földre a vérevő hangyák közé.

Olyan fájón perczeg olyan siró, halkan.

*

Nem is tudom, hogy jött eszembe. Egy oktalan állatról egy ostoba bogárról. Hát mi van abban? Küzdelem a létért.

Küzdünk egymás ellen, ember emberrel, állattal, az egész világgal, és viszont.

Küzdünk ádázul, pokoli folytéllyal, s ha az egyik elbukott, kajánul nevet rajta a másik és még egyet lök rajta, minek megfogni, felemelni had vesszen!

Hogy is volt csak? Hisz' olyan mulatságos kis história. Tudom sokan nevetnek majd rajta.

A kis Mándy hadnagyról beszélek, akit a multkoriba találtak meg a Tiszaparton. Véres szegény, harmadnapos halott — legalább ugymondta a pesti orvos — azért nem tudta elbeszélni, mi esett vele, de beszélt a pisztolya kezében.

Vőlegénye volt egy szép leánynak, szerette. imádtá — az is őtet (azt hazudta!)

Az szegény volt, az ő apja dugszagdag,

És Amália eldobta a becsület látszatáért magát a becsületet.

Tibor mint üzött vad ugrott fel még mindig térdelő helyéről szívében a könnyelműen odadőfött gyilkossal, megtörve a könyörtelen, lesújtó szavak hatalma alatt, futva, tántorgó léptekkel menekült ki a szabadba.

Nem, nem könyörög többet a démonai márvány szobornak, — látta, hogy szeretti; látta kipirult vonagló ajkain a lelki küzdelem félreismerhetlen nyomait, és mégis...

Amália egyedül maradt, egyedül fájaldalmában, szenvedésében, s suttogó hangon kérde:

— Hol vagy? Hol vagy?

És nem felelt senki a hívó hangokra.

— Tehát elment a...

Most látja csak, most érzi csak, hogy egy hü, szerető szív nélkül oly keserű az élet. Csak egy, csak egy boldog napot élhetne át. Az önvad perzselő kinjai mint kísérteties rémképek vonultak el lelke előtt.

Utálja a gazdagságot, a fényt, a pompát, lemondana mindenről; itt hagyta mindent, mindent; vezekelve követné Tibort mindenüvé, nyomorba, szenvedésbe, de most már nem lehet, már késő...

Oda támasztja lázas homlokát a hűvös, harmatos ablakra, merev tekintetét egy pontra látszik szegezni. Majd feltárja az ablakot, kihajlik s csak, nézi a — távozót. A hűvös esti szél megcsapja izzó homlokát, hófehér ujjával végig simítja kibomlott, alá hulló hajfürtjeit, és elmerülve bámul a távozó után.

kauzióját az tartotta kezében — ki is adta volna szívesen.

Aztán történt, hogy az ismerősök suttogni kezdtek a lányról — mintha nem csak a jelent ismerné, valami multat emlegettek.

Zörgött a haraszt, meg a szél is futta. Elég az hozzá, hogy a Mándy hadnagy apja megtagadta a kauziót, később a fiát is, hogy megérdemelte azt hozta fel okul, hogy nem hallgat szavára.

Mándy hadnagy pedig nem hallgatott semmi beszédre, az apjára se.

Ugy esett, hogy egyszer aztán levetette az uniformist, zsinóros bluz helyet, bojtos kard helyet kopott, szürke ruhában, gamós sétabottal látták az emberek.

Ugy ment a menyasszonyáért. Emlékeztette ígéretére, hogy örökké szereti. De az csak arra emlékezett, — hogy ilyenkor nevetni szokás.

Hát azt meg is tette. Nevetett is, tán még most is nevet, ha meghallja ezt a boldos kis históriát tán még jobban nevet.

És miért ne nevetne, mikor százszor szebbé leszel úgy.

Akkor meglátszik hófehér fogsora, korall piros ajka, a mivel olyan édesen tud... harapni.

Bizony szegény Mándy hadnagy így járt!

Ne vessenek hát! hisz olyan érdekes!

*

Az a kis bogár meg ott a fűben nem küzködik már, nem emelgeti szárnyát, nem czirpei, nem perczeg tovább.

A fűszálna se mászik, az a nagyobb bogár se félhet, hogy lehuzza magával. Nem hi az már többé senkit segítségül.

Tudják a vérevő hangyák, hogy mit kell csinálni.

Rác Lajos.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„DEBRECZENI HIRLAP”
pártoktól és kormánytól egyaránt független
politikai napilapra.

Eszébe jutott multja, gyermekora, amikor még nem tudta, mi a fájdalom és mintha valami végtelen bánatos melódia szállna hozzá az esti szürkületben. Csenedesebb mint a tavasz enyhe fuvalata, édesebb, mind a fülemile dal. Olyan megkapó, olyan ismeretes előtte egy-egy elhaló akkordja. — A mohos sziklák, az évszázados tölgyek, mintha csodálatos zenével kísérték a dalt.

Az esti szellő át-át csapta az el-el haló hangot, — oly kísértetiesen, oly rémesen hangzott.

Sírom mellett, ha elmegy valaha:

Borulj az én elhagyott halmomra;

Ejts egy könyüt, ott is érzem,

Legalább az legyen vélem:

Ha sziveink egygyé már nem lehetek.

A hegyek oldalai még visszhangozták a dal utolsó szavait, a mikor a sötét éjben vakító fénysugár vetett lobbot, utána egy tompa dörrenés, és ismét csend, mérhetetlen csend.

Eles, vérfagyasztó sikoly hangzott el Amália remegő ajkairól.

— Jövök, jövök — kiáltott elhaló hangon, — mint egy végvonoglásában és össze-roskadt.

Az a rettenetes nagy fájdalom nem fért már szívébe...

Hegyháti.

A Debreczeni Hirlap előfizetési ára:

Egész évre 10 frt.
Fél évre 5 frt.
Negyed évre 2 frt 50 kr.

Előfizetheti helyben a kiadóhivatalban K u t a s i Imre könyvnyomdájában, valamint T e l e g d i K. Lajos kereskedésében, vidéken pedig postahivatalok útján.

Kérjük azokat a t. cz. vidéki előfizetőket, kiknek előfizetésük már hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjen.

NAPI HIREK.

Debreczen, július 15.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Július 15. —

— Változófelhőzet — Hűvös szeles — Keleten csapadék. —

Jöjjön Tatára . . .

— Az ideai hadgyakorlatokhoz —

Trombita harsog nemsokára,
Elmegy a házi regiment.
Hej, ez az átkos nagy manőver
Sok szép reménynek neki ment!
Néhány nap múlva busan sóhajt
Fess lájdinand ur Livio:
Jöjjön Tatára, drága nagysád,
Tatára menni óh mi jó!

Egy szál huszárt sem lát a város
Tatán leszen majd mindahány
És gyászruhát ölt bánatában
Sok szép menyecske, szép leány!
Ne öltson gyászt, ne bántsa bánat,
Legyen mosolygó és vidám —
Jöjjön Tatára, drága nagysád,
Nagy vigan élünk majd Tatán!

Estére szépen összeülünk,
Ha a gyakorlat véget ért,
S nem adjuk majd nagy boldogságunk —
A földnek minden kincséért.
Estére majd fülembe sugja:
— Nos, mon amour, hát szeretem . . .
Jöjjön Tatára, drága nagysád
És boldogítsa életem!

Üzenje meg, hogy eljön, édes
És most figyeljen jól reám:
Onért megyek az induláskor,
Egy édes nyári éjszakán.
Beszölök egy szép nyári éjen
S megzörgetem az ablakát
— Jöjjön Tatára drága nagysád . . .
De — fel ne költse a mamát!

Valaki.

A ki tulajdona a szociálisták eszén.

— Követelődő szociálista munkások. —
— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, jul. 15.

Egy itteni izraelita vallású bérlő tanyáján össze-összesugtak fontos képpel munkájuk közben az aratók öregjei. Tanakodni látszóttak valamiről amit azonban a rájuk figyelő ifjabbak előtt is titkolni igyekeztek. Több napig tartott ez a titkos tanakodás, míg végre úgy látszik megállapodásra jutottak s egy déli pihenő alkalmával, mikor az összes dolgozó munkásnép apraja-nagyja összeült, az ott felejtett vadkörtefa árnyékába, előállott a deres haju István bácsi és odaszól a heverészőknek.

— Mondanék valamit.

Mindenki ránéz az öregre, s lesik feszült figyelemmel, hogy mi lesz hát a mondani-való.

— Hallottuk a czimborákkal beszélni, folytatja az öreg ha az ember aszongya a gazdájának, hogy beáll szociálistának, vagy mi az ördögnek, akkor mindjárt nagyobb lesz a rész.

— Igazán?! A biz jó volna!

— A Kovács sógor lakóasszonya is olvasztatásból. Meg kék próbálni, oszt délután nem álnak munkába. Kell a dógos ember nem maraduunk napszám nélkül.

A népnek szegyet ütött a fejébe a „nagyobb rész” és apró kupak tanácsokra szakadozva a melyek mindegyikének egy-egy szájasabb ember volt az előadója — hányták vetették meg a dolgot. Végre is oda lyukadtak ki, hogy hát mindenkinek maga felé hajlik a keze, inkább ők is beálnak szociálistának, csak hogy aztán ne kellessen nekik menni világszűdájának a népkertbe s z a v a l n i vasárnap délután.

No azt sem muszáj, nyugtatja meg őket az öreg, csak a jött-mentek szoktak. Oszt aratás után „felköszönünk” a szociálistáknak ugysis.

Erre megállapodtak abban, hogy nem dolgoznak tovább és megizenték a gazdának, hogy kevés a tizenhatodrés. István bácsi volt a szószóló, mint a legokosabb köztük.

A bérlőnek keservesen eset az üzenet. Tűnődött, hogy kellene ezen a bajon segíteni, mert munkást hirtelenében nem kaphat a tanyától nagy távolságban levő városból, a buza szeme pedig már ugysis kipereg a kalászból. Láta hogy itt csakis békés uton kell végeznie a szájkolókkal, mert minden hasztalanul eltöltött ora az ő nagy károsodását vonná maga után. Nem volt mást mit tenni, mint megadni a munkások újabb követelését. Meg is ígerte a szószólónak, hogy a béremelést megadja, csak folytassák a munkát, a szerződést pedig még a délután folyamán megszerkeszti és kölesönösen aláírják.

Ugy is lett. A bérlő ur körmonfoat szövegű szerződést írt és azt kölesönösen aláírták valamenyien. Szólt pedig a kontraktus a következőképen.

Miután a lábom álló buza nagyon leérett, miután aratóm az aratást felmondották, miután módomban most már új aratókról gondoskodni nem volt,

s miután engem a demonstráló aratók kényszerhelyzetbe jutattak:

az általunk elibem szabott feltételeket kényszerűségből elfogadom.

Az aratók gyanutlanul pingálták alá nevüket az írásnak, míg a bérlő a markába nevetett:

— Tuljárom én a ti eszeteiken kezdő szociálisták.

Mikor az aratást a munkások befejezték, a bérlő ügyet sem vetett az újabb contractusra hanem első megállapodásban kikötött bért adta ki a munkásoknál, hivatkozván az új szerződés szövegére, a melyből kitűnik, hogy munkásai által kényszerítve volt a terhes feltételeket elfogadni; így azt magára nézve kötelezőnek el nem ismerheti.

A felültetett szükségbeli szociálisták munkások Kálmán cz helyi Mór mezőrendőrkapitányhoz fordultak, hogy szolgáltasson nekik igazságot a szerződés furfangos mondatai ellenében.

Az esetből kilátszik, hogy hiába áll be az ember szociálistának, attól nem lesz okosabb.

— A nagytemplom gombjában talált iratok. Hódó Béla egynázi levéltáros, tegnap délután nyitotta fel a renoválás alatt álló nagytemplom nyugoti rézibb tornyán levő gombót a melyben 1818 iki kelettel 3 oklevelet és több pénzdarabot talált, egy a rozsdától tökéletesen megzöldült rézdobozban. A talált oklevelek egyikét, a melynek érdekességét az is növeli, hogy az akkor még diákéveit élő Földi János szövegezte szószerint közöljük: 1802-diki Esztendőben június tizen egyedikén déli 12 és 1 óra között támadott Túz által Városunk nagy Rése, s azok között a Reformátum Nagy Templom Tornyostul egy más tőle külön, de hozzá közel épült Torony nyal együtt megelémezte tén, mind Tetejéig, mind a belső készüléteig lángok prédájára lettenek nem csak, hanem falak is úgy megvesztegetődtek és rongálódtak, hogy azokból többet díszes épületet emelni nem lehet. Lerontódtak tehát mind a Templom, mind a Tornokok és az ujonnan való építések 1805-iki Esztendőben Április 8-ik napján a Felsőges Uralkodó Ausztriai Császárnak a M. Kegyelmes Királyunknak első FERENTZ-nek Ditsőséges Uralkodása alatt, Tekintetes Nemes Szombati István Fő Biróságában elkezdődtek. Tizenhárom Esztendőt töltve el miglen Istennel kegyelmességéből Ekléziánk Fő Kurátora és mostani Fő Birója Tekintetes Nemes Simonffy Sámuel Urnak gondoskodása okos Vigyázása, Hűsége, Buzgósága, Szorgalmatossága, ugyszintén ezen Helyben megtelepedett Hitünk Sorsosainak az önként való Jótéteményének elnem fáradt Kegyes adományozása annyira ment, hogy az egyik Torony elkészülvén, reá Rézből készült és Arannyal ékesített Gomb, Vitorla és Csillag mai napon Népünk régen óhajtott öröme és kimondhatatlan vigasztalására feltéteztett.

A Jó Isten őrizze meg ez ujonnan készült épületet a maga Neveért s Ditsőségeért. Őrizze meg ezt azoktól a viszontagságoktól Romlástól és Háborgattatásoktól, meljek a másikkon által mentek. Őrizze meg a következő Nemzettséget attól a lelki keserűségtől sirástól Jajgatástól, mely közöttünk amannak elpusztulásával hallatott; és azt az édes örömet Vigasztalást Reménységet, mellynek Sengéjét most velünk látatja és kóstoltatja, az Ő Isteni Kegyelmissége a Fiainkra és Maradékainkra mennél bővebben áraszsa ki.

Debreczenben Junius 12-ik napján 1818 iki Esztendőben.

A Gomb 375 fontos, magossága edjől, szélessége 4 láb és kilenc hüvelyk, bővsége 70 kocza láb, vagy 18 köbölnyi; a Gomb felett kinyuló Orr Vas a Csillaggal edjűtt 2 öl és 2 láb a Csillag általmérete 2 láb és 2 hüvelyk, a vitorlán látszó 2 S betű Fő Biró Tekintetes és Nemes Simonffy Sámuel Fő Curátor ur nevét viseli, vagy jegyezi.

Ekkor volt Városunknak részünkről való külső előjárói

Simonffy Sámuel Ekléziánk fő Curátora, a Reformátum Collegium Helybéli Fő Curátora.

Egyházunknak belső előjárói:
Superintendes Fő Tiszteletű Benedek Mihály ur esperes Nagytiszteletű Földvári József ur.

Továbbá fel vannak sorolva az összes városi és egyházi tisztviselők, esküdtek, a tanácsosok és tanárok nevei egymásután.

A második okirat a „Reformátum Collegium” akkori tanulóinak névsorát foglalja magában, míg a harmadik a dodozban levő bankók és rézpenzek értékét ismerteti. Egy kis ezüst emlékérem, „Mária Lndovika és a Nagy Napoleonnal lett házassági menyekzőnek emlékére” tétetett be a dobozba míg a papirpenzek eltevésével ama szomorú időt akarták megörökíteni, a midőn, a bankócédulák értéke oly annyira megkevesedett, hogy 100 forint ezüstpénzért 1500 forint bankópénzt kellett adni, mignem az 1805 iki. Esztendőben minden három bankóért egy új bankópénz adott ki.

Az érdekes lelet a rézdozozzal együtt az egyházi levéltárban vannak honnan a torony gombjának helyreállítása után eredeti helyükre fognak visszatétni. Hadd hirdessék majd példaadás véget, az utókornak az egykori Debreczen református polgárainak áldozatkésztségét.

— Tanácsülések. Ma délelőtt 10 órakor a városháza nagy termében Komlóssy Arthur h. polgármester elnöklete alatt rendes tanácsülés volt folyó ügyekben. — Holnap délelőtt 9¹/₂ órakor pedig teljes tanácsülés lesz gróf Dégenfeld József főispán elnöklete alatt, a f. hó 22-iki közgyűlés tárgyaitak folytatolagos előkészítésére.

— Az egyházkerületi főjegyző választásról. Ma zárult le a szavazás az egyházkerületi főjegyzői állásra. Tizenegy egyházmegye már be is küldölte az összecsomagolt szavazólapokat a püspöki hivatalhoz, míg két egyházmegye még késik azok betérjesztésével. A szavazólapok felbontása 19-én lesz arra kinevezett bizottság előtt, mely bizottság egyik tagja

dr. Bacsoni Lajos értesítette a püspöki hivatalt hogy betegsége miatt nem jelenhet meg a felbontásnál.

— **Prebiteri közgyűlés.** A debreczeni evang. egyház presbiteriuma a tanácsteremben 1897 július hó 16-ik napján d. u. 4 órakor ülést tart, melynek tárgyai lesznek a múlt vasárnapra összehívott gyűlés tárgysorozatában foglalt ügyek ezek közt az énekvezéri állás betöltése iránti intézkedés, bizottsági helyek betöltése továbbá a felsőbb leányiskolai 1897/8 évi költségeloirányzat s egy tanári állás betöltésének ügye. Ez a gyűlés, mint másodsorú összehívott, az egyh. törvény 30 §-a értelmében, bárhány tag jelenik meg, határozat képes lesz. A presbiter urak minél nagyobb számban megjelenését kéri az elnökség.

— **Lejárt pályázatok.** A gróf Dégenfeld József főispán által a Debreczen sz. kir. városnál megüresedett számtiszt, — a dóttiszt és rendőrbiztosi állásokra hirdetett pályázatok ma délután 5 órakor járnak le. — A három állásra idáig elég számban adták be pályázati kérvényeiket dr. Medve Zoltán főispáni titkárhoz. — A kinevezéseket mint értesülünk. gróf Dégenfeld József főispán már legközelebb fogja eszközölni.

— **Ítélet az Andaházy Szilágyi-intézet ügyében.** Az Andaházy Szilágyi intézetnél tapasztalt szabálytalanságok miatt az intézet gondnoka Vértessy István nyugalmassított városi főjegyző ellen megindított fegyelmi vizsgálat során kiderült adatok alapján ma délelőtt hozott érdemleges ítéletet az egyházkerületi bíróság, gróf Dégenfeld József egy. ker. főgondnok elnöklete alatt. — A bíróság tagjai Szabó János egyházi tanácselnökön kívül Zsigmond Sándor esperes előadó Görömbey Péter és Davidházy János esperesek továbbá Kiss Albert országgyűlési képviselő és Lengyel Imre voltak, a jegyzőkönyvet pedig Balogh Ferencz akad. tanár vezette. A személyesen megidézett Vértessy István kihallgatása után az egyházi törvényszék beható eszmecsere tárgyává tette az ügyet és 12 órakor hirdette ki a következő ítéletet: Az egyházkerületi bíróság Vértessy Istvánt az egyházi törvények 301 §-ának 7 és 9 pontja alapján vétkesnek mondja ki és ezért a 303 §-a pontja bekezdésének alkalmazásával hivatalától való végleges megfosztásra ítélte. A 181 §-a értelmében kimondja ellene a tapasztalt hiányokért a vagyoni felelősséget és a 11261 frt 65 kr.-nyi hiány s ennek eddig 97 frt 06 krt kitevő kamataiban elmarasztalja, utasítja továbbá az egyházkerületi ügyészt, hogy Vértessy Mór ellen 2000 frtig, Vértessy Kálmán ellen pedig 4500 frtig biztosítási végrehajtást foganatosítson. Ha a 11261 frt 65 krt kitevő hiány egy év alatt vissza nem térítették, úgy az egyházkerület Vértessy ellen bünfenyítő feljelentést fog tenni. Az ítélet ellen úgy az elítélt Vértessy, mint Márk Endre ügyész a konventhez fellebbeztek.

— **A főispáni titkár szabadsága.** Dr. Medve Zoltán főispáni titkár 7. hó 17-én szombaton kezdi meg öt hétre terjedő szabadságidejét, mely idő alatt Londont, Páris, Brüsszelt és a külföld nagyobb városait látogatja meg.

— **Július 15.** A mai napon járt le a központi választmányok által elkészített s ideiglenesen az 1898-ik évre érvényes képviselőválasztói névjegyzékek közszemlére való kitételének határideje. — Ez ideig úgy Debreczenben, mint Hajdúvármegye minden községében megtették az esetleges felszólalásokat

a névjegyzék összeállítására ellen. — A névjegyzékek azonban még 10 napig, tehát f. hó 25-én ki lesznek téve s ez alatt az idő alatt ezen felszólalásokra teszik meg úgy az egyesek, mint a központi választmányok észrevételeiket. Csak f. hó 25-ike után határoznak a központi választmányok a névjegyzékek ellen beadott felebbezések ügyében s ha ez ellen is felebbezéssel élnek, úgy azokat felterjesztik döntés végett a m. kir. Kuriához.

— **V. H. Sz.** A vidéki hirlapíró szövetség helyi választmánya, holnap, f. hó 16-án délután 6 órakor Kóncz Ákos elnöklete alatt a szokott helyen, ülést tart, melyre kérjük a választmány összes tagjainak pontos megjelenését.

— **A színház tűzbiztosítása.** A színház tűzbiztosítása ügyében a tanács által kiküldött adhoc bizottság f. hó 17-én szombaton délelőtt 10 órakor a városháza nagy termében Kómlóssy Arthur elnöklete alatt ülést tart.

— **Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.** A városi jog- és pénzügyi bizottsági Vécsey Imre elnöklete alatt tegnap, f. hó 14-én délután 3 órakor a városháza nagy termében ülést tartott, a melyre több ügy volt kitűzve. A bizottság azonban egyedül csak a legfontosabb tárgyal a közvilágítás rendezésével foglalkozott, s még annak részletes tárgyalását is elhalasztotta. Stáhl Géza olvasra fel a kiküldött bizottságnak azt az alapos, mély tanulmányra valló terjedelmes jelentését, melynek közlését lapunk tegnapi számában kezdtük el. Ebből ismerheti olvasó közönségünk a közvilágítás rendezésének ügyét, azért feleslegesnek tartjuk ismétlésekbe bocsátkozni. Zádor Lajos, Kemény Mór, Lengyel Imre, Abraham László Stáhl Géza, Márk Endre, Márton Imre és még mások szóltak a javaslatához, mindnyájan méltányolva azt a nehéz és fáradságos munkát, melyet a bizottság tagjai a közvilágítási rendezése körül kifejtettek. Kemény Mór és Márk Endre azonban kevésnek találták a fizikai időt arra, hogy a jog- és pénzügyi bizottság tagjai alaposan áttanulmányozhassák a kérdést s azért annak további tárgyalását szombaton délutánra halasztották el szótöbbséggel.

— **Javító pótló és magánvizsgák a ref. főgymnásiumban.** A református főgymnásium igazgatósága az 1897/98 tanév elején megtartandó vizsgálatok sorrendjét a következőkben állapította meg. A javító és pótló vizsgálatok a I—IV. osztályban aug. 31-én az V.—VIII. osztályokban augusztus 30-án. Felvételi vizsgálatok szeptember 1 és 2-ik napján a magánvizsgák pedig a VIII. osztályban augusztus 30-án az I—VII. osztályokban 2—4 napján fognak megtartatni, még pedig délelőtt mindig az írásbeli délután a szóbeli vizsgák. Pótló érettségi vizsgák közül az írásbeli augusztus 31-től szeptember 4-ig a szóbeli és javító érettségi szeptember 7 és 8-ik napján lesz. — A püspöki hivatal e sorrendet jóváhagyás végett a kultuszminiszterhez terjeszti fel.

— **Állategészségügy Debreczenben.** Szathmáry János hatósági állatorvos tegnap terjesztette be a tanácshoz az 1897. évi második évnegyedi jelentését az állategészségügyről. A jelentés szerint a házi állatok egészségi állapota kedvezőnek nem mondható, mivel a sertés állomány között a sértésvész ragályos állati betegség másodízben fellépett, úgy, hogy városunk és annak területe a járvány miatt f. évi április 25-én ismét zár alá helyezett, mi által a városunkban nagyobb mérvben épen ez üzletággal foglalkozó sertéskereskedőket érzékenyen sújtja, de még ez által városunknak is tetemes kárt okozott, tekintve a szarvasmarha kereskedelmének beállott pangását a város kereskedelme téren nagyon szünetelt. A sértésvész 24

különböző pusztán és majorban lépett fel; 3431 drb, sertésállomány közül megbetegedett 1237 drb, elhullott 259, leöletett 15, meggyógyult 553 drb. Veszétségben elhullott és kiirtott 2 ló, 2 sertés és 2 kutya; rühkórban megbetegedett 16 ló, 43 juh, tenyészbébaságban 4 drb ménló és 7 kancza beteg meg nem ragályos betegségben 21 ló, 7 szarvasmarha, 11 drb sertés. A vágóhídon levágtak 287 ökröt, 1075 tehenet, — 12 bikát, — 60 bivalyt, — 3668 borjut, 11 drb öreg juhot, 3768 bárányt és 2499 drb sertést. Harminczhárom sertés husát, mivel az borsókás volt, a közfogyasztástól elvonultak.

— **Késelő hetes.** Régen történt még a bolondok hónapjában Áprilisban annak is 28-ik napján mikor Veress József a Debreczenhez címzett sörcsarnok érdemes eljárója nagyokat nyelt gazdájának hamisítatlan vinokjából. A midőn már a Bachanale harmadik fázisában tartott, (melynek jelképül az oroszánt tartják szakértőink) nemes extasisa oly magasra hágott, hogy 2 rendőr kellett megfékezésére küldeni kik közül az erélyesen közbelépő Fekete Bálint rendőrt, zsebkésével úgy karján szurta, hogy 8 napig nyögött belé. Azóta nagy szárazságok vannak, így hát Veress Józsefnek is kegyetlen kiszáradhatott a s midőn ma az igazságszolgáltatás emberei gyengéden emlékeztetése juttatták a szép emlékeztető ápril. 28-át keserű világ fájdalom vehet rajta erőt; a garázdálkodót a kir. törvényszék hatóság elleni erőszak vétségében találván bűnösnek, öt 4 napi fogházra ítélte, melyben az tekintettel a kiállhatatlan hőségre belenyugodott.

— **Az idő változása.** A kánikula tegnap óta megenberelte magát. Már az este óta oly hűvös szellő lengedezett a város felett, a mely sejteni engedte, hogy némely égbeli változásra lehetünk elkészülve. A jótékony légáramlat erősen lecsillapította a hőség erejét és mindenfelől általános élénk helyeslést fakasztott. Az idő változása tegnap este aztán egészen radikális módon be is következett. Nem csak hogy teljes hűvösség uralkodott a városban, de azonkívül egész éjjel folyton esett az eső; csendes, nyári esőnek van, a mely nem rombol, hanem üdit. Vajha megmaradna a hatása megszünte után is és legalább egy pár hűvös napot idézne elő nekünk a kik ily módon az ózondus levegő élvezetét némi alappal mégis szuggerálhatnánk magunknak.

— **A fürdőző Debreczen.** Alsó-Tátrafüred fürdőigazgatósága beküldötte lapunknak a fürdővendégek névsorát, melyből kitetszik hogy Debreczenből Áron Manó nejével és Auer Ilka kisasszony üdülnek ott július nyolczadik óta.

— **A legegészségesebb gyümölcs.** Egy német doktor írja valamelyik újságban hogy a legegészségesebb gyümölcs — a szamóca. Azt írja róla, hogy vérszegény embereknek különösen áldásos a hatása, úgy hogy ha a szamóca-szezonban — minden délelőtt sokat esznek belőle, minden más kura nélkül rövid idő alatt erősek, egészségesek lesznek. — A szamóczának ez a csodatevő tulajdonsága a doktor állítása szerint nagy tartalmával és igen könnyű emészthetőségével magyarázható meg.

— **Vasuti kocsikban feledett tárgyak.** A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben bezárólag 1897. április hó 16-ig elhagyott különféle tárgyak mint bőröndök, táskák, botok, esernyők, napernyők stb. f. évi július 22-eik napján d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett el fognak adatni. Az árverés a helybeli állomás podgyász felvételi helyiségében tartatik meg.

— **Helyreigazítás.** Lapunk hétfői számában Horváth László eljegyzését jelző újdonságunkba sajtóhiba csuszott be amennyiben a véglegény nem vasuti „hivatalnok” hanem vasuti „alkalmazott”

x Alkalmazást keres, egy a kassai kereskedelmi akadémiában végzett kisasszony könyvelői esetleg más irodai teendőkre. Értekezhetni lapunk kiadóhivatalában.

Közvilágításunk rendezése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 15.

(Folytatás.)

Ezen több jövedelemmel szemben állana a város által a megváltásra, rendezésre és bővítésre befektetendő tőke, mely a fentiek szerint:

Megváltás	125 000 frt.
Raktári készlet	27 000 frt.
Befektetés	274 970 frt.
Összesen	426 970 frt.
Előre nem láthatókra	3030 frtot
számitva,	összesen 430 000 frt.

Ha az új berendezésekre befektetendő kiadásokat több évre elosztjuk is, minthogy a gyári berendezés bővítése minden más munkálat előtt azonnal keresztülvendő s ez maga 88 900 frt befektetést igényel; önként kitűnik, hogy a kimutatható jövedelmi többlet még minden magán fogyasztási gáznak 12 krral s az összes utcai lámpák teljes fogyasztásának számításba vételével is jelentéktelen s a befektetendő tőke kamatját sem hozza be, már pedig általános szokás és köztudomású tény, hogy a nagyobb mennyiségű légszeszt fogyasztók engedményben (rabati) részesülnek, s így a magán fogyasztási gáz általában 12 krral nem számítható.

A házi kezelés adatainak beszerzése után a 4867/897. sz. t. végzéssel nyertük a tek. tanácstól azon megbizást, hogy az augsburgi légszesz ipartársulat által 3757/894. sz. alatt beadott ajánlat alapján, a légszeszgyár további üzemére tárgyalásokat kezdjünk s annak eredményéről jelentünk.

A megtartott tárgyalások során fő célünk volt tekintetes tanács, a közvilágítás megfelelő rendezésének biztosítása mellett, a magánfogyasztásnál minél kedvezőbb árakat létrehozni s a városi házipénztár közvilágítás kiadásait lehető minimumra csökkenteni s a jövőre nézve a városnak a magánfogyasztás növekedésével emelkedő kedvezményeket s jogokat biztosítani. — A légszeszgyár meghatalmazottjával folytatott hosszas és kitartó tárgyalásaink során a világítás rendezése körül úgy a városnak, mint a magánosoknak mindazon előnyöket s kedvezményeket, melyek elérhetőek voltak; bár nem kis nehézséggel, biztosítanunk sikerült.

Tárgyalásaink eredménye képen 7/1. alatt tisztelettel bemutatjuk azon szerződési tervezetet, melyet a légszeszgyár meghatalmazottjával állítottunk össze.

A szerződési tervezetnél a jelenleg fennálló szerződés alakját tartottuk meg a tervezetnek úgy a jelenlegi, mint más városok hasonló szerződésével könnyebb összehasonlíthatóság céljából.

A szerződés tervezet 36. §-ban sorolja el szerződő felek jogait és kötelezettségeit.

A tervezet szerint a légszeszgyárnak a jelenlegi szerződés lejártától számított 35 évre további engedély adatik légszesz termelésre s elárúsításra oly módon, hogy a közvilágítás tervezet kibővítését a mellékelt terv szerint a városi tanács által megállapítandó sorrendben 10 éven belül keresztülvinni köteles; a légszesz ára úgy a magán fogyasztásban mint a közvilágításnál már most leszállítható s a város részére már most megfelelő kedvezmények adatának, mely kedvezmények a magánfogyasztás emelkedésével fokoztatnának. A magán fogyasztási légszesz ára szintén már most leszállítható s végül a szerződés lejártával az egész berendezés ingyen menne át a város tulajdonába. A szerződési tervezet egyes pontjai bővebb magyarázatot alig igényelnek s e helyen csak ezen szerződés mellett álló eredményt kívánjuk számadatokkal kimutatni.

A tervezet értelmében a közvilágítási lég-

szesz ára a szerződés jogerőre emelkedésekor azonnal leszállítható 1.4 krról 0.8 krra, tehát a jelenlegi 1239534.5 órai közvilágításért számíthatnák 9996 frt 28 kr. ezen kívül ingyen adatik 300000 óra közvilágítás, melynek értéke 2400 frt, vagyis tényleges kiadás lenne a jelenlegi utcai világításra 7596 frt 28 kr, a mi a jelenlegi közvilágítási 17493 frt 48 kr kiadásnál 9995 frt 20 kr megtakarítást eredményez.

Ha pedig a közvilágítás 10 éven belül a tervezet szerint kiterjesztetik s a közvilágítás teljes mértékben üzemben lesz a 3035920 órai közvilágítás költsége 24287 frt 36 kr lesz, ugye de már az 1901 évtől kezdve 500000 óra ingyenes világítást köteles adni a légszeszgyár, a melynek értéke 4000 frt s minthogy a csőhálózat kibővítésével a magánfogyasztás emelkedése is remélhető s minthogy a magánfogyasztásban elért minden 10000 m³ 50000 óra ingyenes világítást eredményez, s minthogy a csőhálózat fokozatos kiépítésének beosztását a város eszközli; biztosítva van, hogy a teljes közvilágítás sem fog több költséget okozni, mint a jelenlegi közvilágítás, sőt a mennyiben a magánfogyasztás kedvező lendületet vesz, tetemesen kevesebb lesz.

A városi hivatalok és középületekben elfogyasztott évi 22229 m³ légszesz ára pedig á 12 kr. lesz. 2667 frt 48 kr, melyből 5% rabattot leszállítva, a tényleges kiadás 2534 frt 11 kr lesz a jelenlegi 4001 frt 22 krral szemben, tehát e tételnél is 1467 frt 11 kr a megtakarítás.

A magánfogyasztási légszesz ára 18 krról azonnal leszállítható 14 krra s 1900 évi júli. 1-ig fokozatosan csökkennék, vagyis a jelenleg fennálló szerződés lejártáig előtti félévvel már 12 kros légszeszt használhatnának a magánfogyasztók, a mi csak a jelenlegi magánfogyasztás mellett is 32785 frt 80 kr kevesebb kiadást eredményez a magán fogyasztók javára.

Ezenkívül a magánfogyasztás emelkedésével a légszesz ár mérsékeltetni fog egész 10 krajczára.

Számlásba veendő továbbá az is, hogy a megváltási 125 000 frt s a raktári készlet becsértéké mintegy 27 000 frt, együtt 152 000 frt nem fizettetik s így törlesztési részletei is a város javára esnek.

Tekintve azon körülményt, hogy a légszeszgyárnak 1900. évi december 31-ig fennálló szerződése értelmében joga van a jelenlegi árakat szedni s a szerződési tervezet már most biztosítja az ármérsékléseket, nyilván való, hogy csak a jelenlegi fogyasztás mellett is az előbb említett törlesztési részletek mellőzésével is három év alatt a közvilágításnál 25—30 ezer frt s a magán fogyasztásban 90—100 000 frt megtakarítás éretik el: — s ezenkívül a szerződés lejártával a kifejlesztett csőhálózat s bővített gyártelep ingyen megy a város birtokába.

Biztosítva van a magánosok azon joga, hogy saját céljaikra világítási berendezést létesíthessenek.

Biztosítva van a városnak azon joga, hogy bármikor próba világításokat rendezhesen bármily világító anyaggal: új világítási rendszert alkalmazhasson a szerződés 10 első éve alatt a légszeszgyárral s azután bárkivel a légszeszgyárat csak egyenlő feltételek mellett illetvén meg elsőség; biztosítva van a városnak azon jog, hogy a szerződés utolsó 15 éve alatt bármikor megválthassa az egész berendezést a szerződési feltételek mellett: továbbá a szerződésben megállapított 1108 utcai lámpán s a szerződéshez mellékelt tervezetben megállapított hálózaton kívül a hálózatnak további kiterjeszthetése; továbbá azon jog, hogy a szerződés utolsó három évében az üzleti könyvekbe betekinthet s az üzemet tanulmányozhatja.

Megvannak állapítva a légszeszgyár kötelességei magánosok és várossal szemben.

A felette nagy magánfogyasztással működő fő- és székvárosi légszeszvilágítás igen kedvező szerződésétől eltekintve, ha a mellékelt szerződés tervezet bármely fennálló hazai világítási szerződéssel összehasonlítjuk, látható, hogy szerződés tervezetünk előnyösebb bármelyiknél, holott kibővített csőhálózatunk igen hosszú (45 kilométer) lesz s a magánfo-

gyasztás városunkban aránylag igen csekély; már pedig e két tényező a légszeszárát tetemesen drágítja.

A fent elsoroltak alapján közvilágításunk rendezésénél a villamos világítást ez idő szerinti mellőzendőnek tartjuk annyival inkább, mert nincsen kizárva a lehetősége annak, — hogy ha a magánfogyasztás villamos világítást óhajt élvezni s ezért oly áldozatokat hajlandó hozni, mely egy villamos világítási vállalat megélhetését biztosítja; villamos világítás rendezésébe, de közvilágítási kiadásainkat növelni; ez által a város lakosságára több terhet utalni s egy már meglévő világítási berendezést csak részben is félre dobni; a villamos világításért célszerűnek, jelenlegi viszonyaink mellett — legkevésbé nem tartjuk.

(Vége köv.)

Törvénykezés.

A hőmezővásárhelyi mérőgökeverők.

Hőmezővásárhelyről írja tudósítónk: — Tegnap Mucsi Mihály özvegye, Tóth Lidia ült a vádlottak padján a szép fiatal menyecske az a vád terheli, hogy Jáger Mari segítségével elmérgezte az urát. A rendőrségen és a vizsgálóbíró előtt már megvallotta a bűnösségét. Amikor az ura Mucsi Mihály beteg volt. Jáger Marihoz ment orvosságért. A banya csak azért, hogy megkaphassa Mucsinétől száz forintját, rávette, hogy ellenmérgezzék a beteget. Vizsinü folyadékot adott neki, a miből Mucsi nagyon rosszul lett, de nem halt meg. — Azután négy-öt port adott Tóth Lidiának, a ki beadta azokat az urának. A szerencsétlen ember meg is halt a mérlegtől.

Mucsiné mindent tagad. Megvalja, hogy Jáger Marival jóbarátságban volt, de csak azért mer a babája volt. A rendőrség és a vizsgálóbíró előtt azért vallott, mert nagyon szigorúan bántak vele. Felolvassák vallomását de ő egyre tagad.

Az elnök: Nézze meg ezt vallotta. — A mikor Jáger Mari magát biztatta, azt mondta neki — Nem értek én ehhez. A mire Jáger úgy felelt: De értök én az lstenit!

A vádlott egyre tagad.

A kövvádó szintén figyelmezteti, hogy valljon töredelmesen, — mert tagadásával legfőleg csak annyit érheti el, — hogy Jáger Mari megszabadul, de ő akkor maga nem.

A vádlott: — Nem tőhetek róla. Orvosokkal gyógyítottam. Mőgmondják azok, hogy az én kezem után nem vőitek észre semmit.

A kövvádó: Hát akkor hogyan találtak az ura holttestében mérget? Erről kell ám magának beszámolnia.

A vádlott: Én nem tudom.

A kövvádó: Hiszen megvallotta, hogy Jáger Maritól hozott orvosságot?

A vádlott: Nem hoztam egyszrr se.

A kereszkérdések alatt ellentmondásba keveredik. — A kövvádó figyelmezteti az ellentmondásra s ügyes kérdései nagy zavarba hozza.

De Mucsi Mihályné mindenre csak ezt feleli:

— Nem vélekszöm.

A tárgyalás folyik.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatőzsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelenléte.

Debreczen, július 15.

Készáru változatlan.

Oszi buza	8.74—8.75.
Tavaszi buza	— — — —
Oszi rozs	6.89—6.90.
Tavaszi rozs	— — — —
Oszi zab	5.36—5.38.
Tavaszi zab	— — — —
aug.—szep. tengeri	4.16—4.16.
Szept.—okt. tengeri	8.40—8.42.
Május—június 1898.	— — — —
Sertéspiacz. B u d a p e s t - K ó b a n y a	

1897. július 14.

1897
205/1-2. lap

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronkint 320 klgron felüli sulyban (— krtól — krig. Öreg közép (páronkint 300 260) klgr. sulyban) — krtól — klgr. Fiatal nehéz (páron — 220 klgron felüli sulyban) —54 krtól 55— krig. Fiatal közép (páronkint 251 320 klgr. sulyban) —54 krtól 55— krig. Fiatal könnyű (páronkint 250 klgrig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klgron felüli sulyban) —52 krtól —53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr sulyból) —44 krt — —45 krig. Könnyű páronkint 220 klgrig terjedő sulyban — —43 krtól —44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 klgr. felüli sulyban) —51 krtól 52— krig. Közép (páronkint 220—260 klgr. sulyban) —49— krtól 50 — krig. Könnyű (páronkint 220 klgrig terjedő sulyban) —47— krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi július hó 6. napján volt készletben: 26.470 darab 1897 évi július hó 2. napján felhajtott 709 drb 1897. július hó 5. napján elszállított 591 drb. 1897. márcz. hó 26. napjára maradt készletben 26584 drb. Hízottsertés forgalom változatlan.

Debreczeni piacz.

Julius 12—13.

G a b o n a v á s á r.

Buza, piaczra hozatott 850 kgr. I. rendű 8.90, II r. 8.25. III. r. 8.80.
Rozs, piaczra hozatott 500 kgr. I. rendű 6.90, II r. 5.95, III r. 5.80.
Kétszeres, piaczra hozatott 500 kgr. I. rendű 7.40, II. r. 6.35, III. r. 6.30.
Árpa, piaczra hozatott 400 kgr. I. rendű 4.50, II r. 4.45, III. r. 4.40,
Zab, piaczra hozatott 500 kgr. I. rendű, 5.80, II. r. 5.75, III. r. 5.70.
Tengeri piaczra hozatott 1000 kgr ó-tengeri I. rendű —, II. r. —, II. r. —.
Új tengeri I. r. 4.80, II. 4.70 III. kr. 4.40.

Köles 6.20, 6.10. 6.00.

Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.

Burgonya 3.60

Piaczi áruezkek:

100 kilónként: Bab fehér 12 bab sárga 10.00 burgonya 3.60 só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsir 60—62 frt, széna I. rendű 1.80, II. r. 1.60 III. r. 1.40, szalma I. r. 60 frt II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sótlan 58— frt. háj 60— frt, juh turó 68— szappan 17.50 frt, aszalt szilva 16— frt, borsó 18.00 frt, lencse 20.00 frt, rizs 18 frt, pirszén 2.00, salgotarjani 150, szalonkőszén 180, árpa kása 16.——24.
Kilónként: Árpakása 14 32 kr aszalt-szilva 28 kr, asztali dara 15 kr burgonya 6 kr., borsó szépségi 18 kr., szatmári 20 kr bab fehér 12 kr, sárga 10 kr, disznó-zsir 64, cukor 44.—45, irós-vaj — frt — kr, köleskása 15 kr., lencse szatmári 20 kr, szépségi 24 kr, liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr, 3. 14 kr Nr. 4. 14 kr, Nr. 5. 12 kr, Nr. 6. 13 kr, olvasztott vaj 80 kr., só darabos 11 kr, darált 12 kr, rizskása 16—32 kr, szappan 22 kr, szalonna sós 64 kr, sótlan 60 krajczár, kávé 2 frt 13 kr.

CSARNOK.

Salve Regina.

— Regény. —
Irta: Palotás Fausztin.
(Folytatás.)

Nyilvánosan nem mert színt vallani a galambom! Makacs meggyőződését megpuhította a báróné, az angyalbőrbe bujt régi ideál. Szegény felesége nem ok nélkül kesereg, sir-dogal...
Térvárynének eltökélt szándéka volt, hogy néhány hónapig anyjánál, a fővárosban marad. Ezt hajtogatta ismerősei előtt, sőt a polgármestert felkérte, hogy a megkötendő szerződést aláírás végett kése delem nélkül küldje

fel hozzá. A tanácsülés határozata után mást gondolt.

A városi szálló első emeletén vett ki három szobás lakást.

Helyben várja meg az ügy kimenetelét: kéznél legyen, ha szükség lesz reá.

— Most már nem szabadul meg tőlem, — mondta Eleknek tréfásan, mindön az ispántól s a csufosan rászédett Erzsikétől elválva a hivatalban felkereste. — Meglátogatom s a nyakára járok, mind addig, amíg köszönetemet nem nyilváníthatom közreműködéséért.

És Elekben nem volt meg a határozottság, a kellő tapintattal megértetni vele, hogy a városi szaképületben való sűrű megjelenése, látogatása, különböző magyarázatokra adhat okot.

E helyett udvarias megjegyzésekkel még biztatta is.

— A báróné szeretetreméltósága újabb hathatás bizonyítéka annak, mennyire idején volt a félreértés tisztázása; a kibékülés, amely oly sok nyugtalanító érzéstől, önvádtól szabadított meg egyszerre

— Mintha a gondolatomat leste volna el. Így érzek én is! Csak egyre kérem... többé ne bolygassuk a multat.

— Pedig abban ami édes, drága volt, jól esik elmerengni rajta.

— Akinek a jelene boldog, kárpótlást talál érte.

— A boldogság nagyon relativ fogalom! Sokan abban találják, ha életük csendes folyását nem zavarja semmi. Ha baj, szenvedés, a lélek világának megrázkódtatása nélkül mulnak el rajtok a napok. Mások abban lelik boldogságukat, ha meggyőződnek, hogy szerető gond örködik fölöttük mely önzetlen segílyt nyújt s nem késik s vigasztal.

— És az ön boldogsága?

— Elröppent álom: mely soha meg nem ujulhat.

— Mindenki tiszteli becsüli. Mi a neve hát ennek a tudatnak?

— Muló, rövid öröm, bujkáló napsugár.

— Az sem teszi boldoggá: hogy ifju, szép neje van, aki szereti, rajong érte.

— Ez inkább szerencsétlenségem.

— Érthetetlen ember. Becsméri azt: a melyért ezek hasztalan küzdenek: sorvasztó lázzal kutatják, keresik a szerető szívet és nem találják rá soha!

Térvárynének nem kellett több magyarázat. Belátott Elek lelkébe, a boldogság definíciójával föl volt tárva teljesen. Bátran a szemébe mondhatná:

— Nem szerelemből emelted a nődet magad mellé. A vonzalom, mit iránta éreztl elsubant már, mint a letört, letaposott virág illata.

Hát hova is tűnhetett? Szárnyakat adott neki a titkos vágy s elvitte a gyerekes ábrándok honába?

Vagy itt maradt s őt a régi kedvest lengi körül, hogy a gyöngesség egy percében szívéhez férközhessen?

Bódító eszme... zsbasztó gondolat!

Délután megint összehozta őket a véletlen. Térváryné a városház folyosóján a tanácsnok után kérdőzködött, a találkozás tehát csakis a véletlen műve lehet.

Viruló színben volt A szoroson testéhez simuló, égszínkék esikkokkal áttört ruhája, a ruganyos járás, a fürgé mozdulat, a fej előkelő tartása leányos külsőt kölcsönzött neki.

Édes érzés gyult fel Elek szívében.

Olyan most is, mint évekkel ezelőtt, midőn agyán ült a mámor. A hódító varázs, mely előtt porba omlik a legszilárdabb, legszentebb akarat, ott hivalg az arczon, a szemek előtt sugarában.

Most is volt bizalmas közölni valója. Részletesen elbeszélte éjjeli kalandját, a sikerült csinyt, mely a vakmerően lázító színésznőt ártalmatlanná tette. A terv nem tőle, hanem az ispántól eredt, annak kivitelében készséggel segítkezett, mert ez a veszedelmes teremtés úgy megzavarhatná a parasztiok fejét hogy a birtok átadás, a kitelepítés nem történne meg komoly zavargások nélkül.

Ez egy kissé bántotta Elek igazságérzetét.

— Szabadon kell bocsátani rögtön ezt a leányt. Baj, nagy kellemetlenség származhat belőle! Azért, amit elkövetett, joga van a hatóságoknak felelősségre vonni, nem följelentés, de a személyes meggyőződés, tapasztalat alapján. Ha ismerőseinek, pártfogóinak, például a kapitánynak ez tudomására jutna...

— Ne említse ezt a darabos katonát! Megrögzött tisztelóm... szakítani akar imátkájával... tőle ugyan nem igen várhat segítséget.

— Rab, fogoly gyanánt itt mégsem tart-hatjuk!

— Maradjon tisztességes őrizet alatt, a mig rendbe jövünk. Adjanak neki egy csinos szobát, ne vonják el tőle a kényelmet; adják meg neki, amit szeme szája kíván, — a szabadságon kívül. A költségeket én viselem.

Hizelgő mosolylyal folytatta.
(Folyt. köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a kerek. akadémia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatanítás. A közügyesítő egyesület főrepliskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap esténként a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenként két zene-estély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyaraiak.

A „Aragó király“ vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Dajna Bandi zenekara.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepe napokon d. u. 4—6 óra közt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

A „Corsó“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utczai „Otthon“-ba zeneestély hetenként háromszor.

Szauer Sándor „Arany sas“ kávéházába minden hé-este Dajna Bandi zenekara zeneestélyt

Bérekcsik dijszabályzata

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	—40	—30
1/2 órára	—60	—45
Egy egész órára	—80	—60
Minden következő órára	—40	—30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	—20	—15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belül	—50	—30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, A temetőbe ki és vissza	2	1 40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1 20	—80
A színházba menet	—60	—40
A színházból jövet	—80	—60
bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—50	—30
éjjel	—80	—60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.	—	—
A korcsolyázó, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—50	—30
menet és visszajövet egy órai várakozással	—80	—60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	—50	—30
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	—70
—60	—40	—
Külső barom- és lóvasártérre oda és vissza egy órai várakozással	1 20	—90
minden következő órára	—40	—30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	—50	—30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	—80	—60
minden további órára	—40	—30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítottak		

